

Museoliitto

Museobarometri 2025

28.8.2024

Museobarometri

Museobarometri on museoalan etujärjestö Suomen museoliitto ry:n kysely, joka kertoo kuluvan vuoden kehityksestä ja ennustaa seuraavaa vuotta. Kyselyjä on tehty vuodesta 2014 lähtien ja vuosittain vuodesta 2023 lähtien.

Tänä vuonna kysely lähetettiin 195 museonjohtajalle. Vastausaika oli 12.8.–25.8.2024. Vastaajia kertyi määräaikaan mennessä 68. Vuotta aiemmin vastaajia oli 76.

Vastaajilta kysyttiin tietoja museoiden kuluvan vuoden kehityksestä mm. kävijämäärän ja palvelutulojen suhteen. Ensi vuoden osalta kysyttiin tietoja ja näkemyksiä talouden ja mm. henkilöstön määrän suhteen. Tänä vuonna kysyttiin esitettyjen valtion rahoituksen leikkausten vaikutuksista museoon ja sen toimintaa. Erityisenä teeman kysyttiin digitalisaation etenemisestä museoissa.

Museoiden ja museokentän kehitystä seuraa Museoviraston tuottama [Museotilasto](#). Sen mukaan museoiden käyntimäärät ovat olleet koronapandemian jälkeen vahvassa, jopa ennätysellisessä kasvussa. Vuonna 2023 rikottiin kaikkien aikojen museokäyntiennätys: yli 8,7 miljoonaa käyntiä Suomen ammatillisesti hoidetuissa museoissa. Vuonna 2023 Suomessa oli 152 ammatillisesti hoidettua museota, jotka ylläpitivät 326:ta museokohdetta.

Suomen museoliitto ry on satavuotias etujärjestö, joka edustaa ja kehittää suomalaista museoalaa. Museoliitto varmistaa, että suomalaisella museoalalla on hyvät edellytykset tuottaa yhteiskuntaan elinvoimaa, sivistystä, hyvinvointia ja elämyksiä. Teemme työtämme kulttuuriperinnön vaalijoille: kunnille, kaupungeille, säätiöille, yhdistyksille ja yrityksille, jotka ylläpitävät museoita. Museoliitto-konsernin muodostavat Suomen museoliitto ry ja Museokortti-yhtiö FMA Creations Oy.

Museobarometri 2025

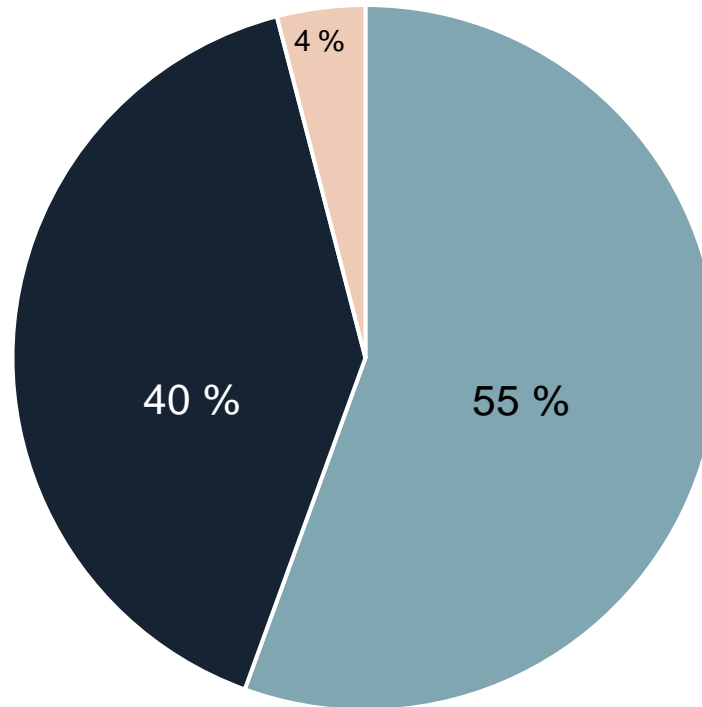
1. Museotalouden näkymät: talouden kehitys, henkilöstö, kuntien rahoitus ja säästöt
2. Museoiden kävijämäärät
3. Museoiden palvelutulot
4. Näyttelyt
5. Digitalisaatio museoissa

Museotalouden näkymät

Museon talous vuonna 2025

Vastaajien arvio museon talouden kehityksestä (prosenttia vastaajista)

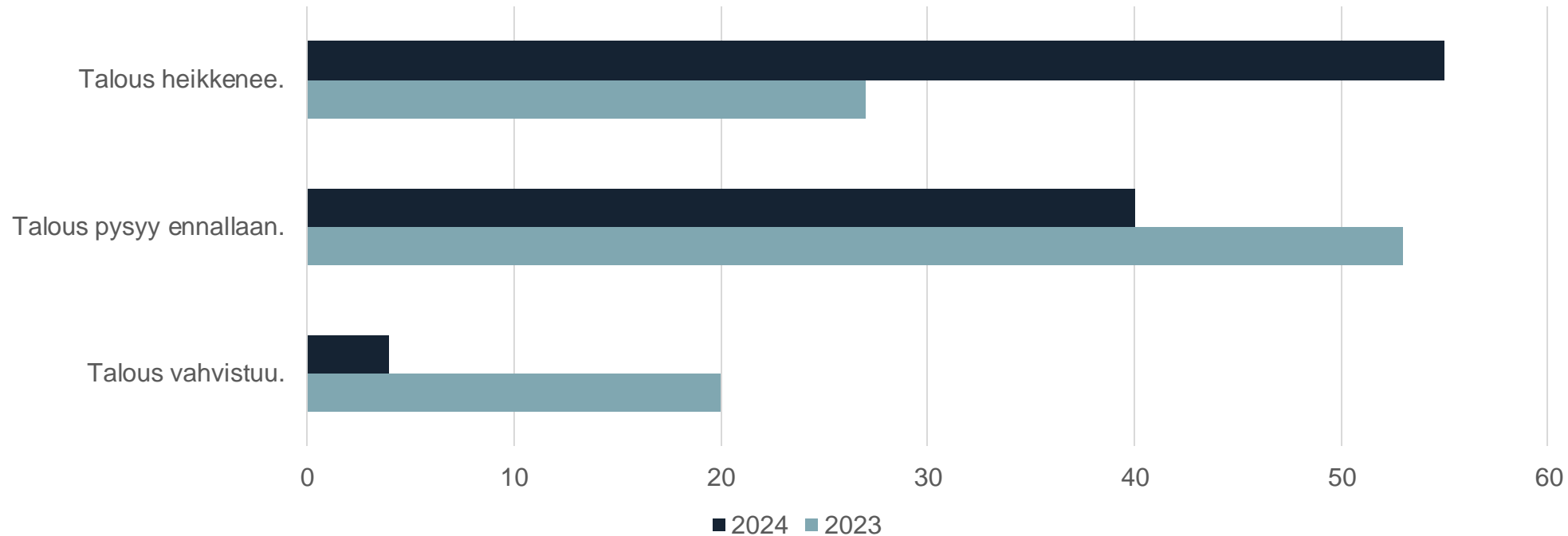

■ Talous heikkenee. ■ Talous pysyy ennallaan. ■ Talous vahvistuu.

Museon talouden kehitys ensi vuonna

arviot vuosilta 2024 ja 2025, prosenttia vastaajista

Museon talouden kehitys ensi vuonna

Mikä vaikuttaa talouden kehitykseen vuonna 2025?

Mahdotonta vielä sanoa, mahdotonta budjetoida. Ei tiedetä vos-rahoituksen määrää, kaupungin toiminta-avustuksen määrää eikä kaupungin vuokra-avustuksessa mahdollisesti tapahtuvia muutoksia.

Kaupungin taloustilanne yleensä. Näyttelypalkkioiden kasvu (vaikka saadaankin avustusta) ja kuvastomaksujen nousu, yleinen hintojen nousu suhteessa budjetin pienenemiseen (mm. kuljetus-, rakentamiskustannukset)

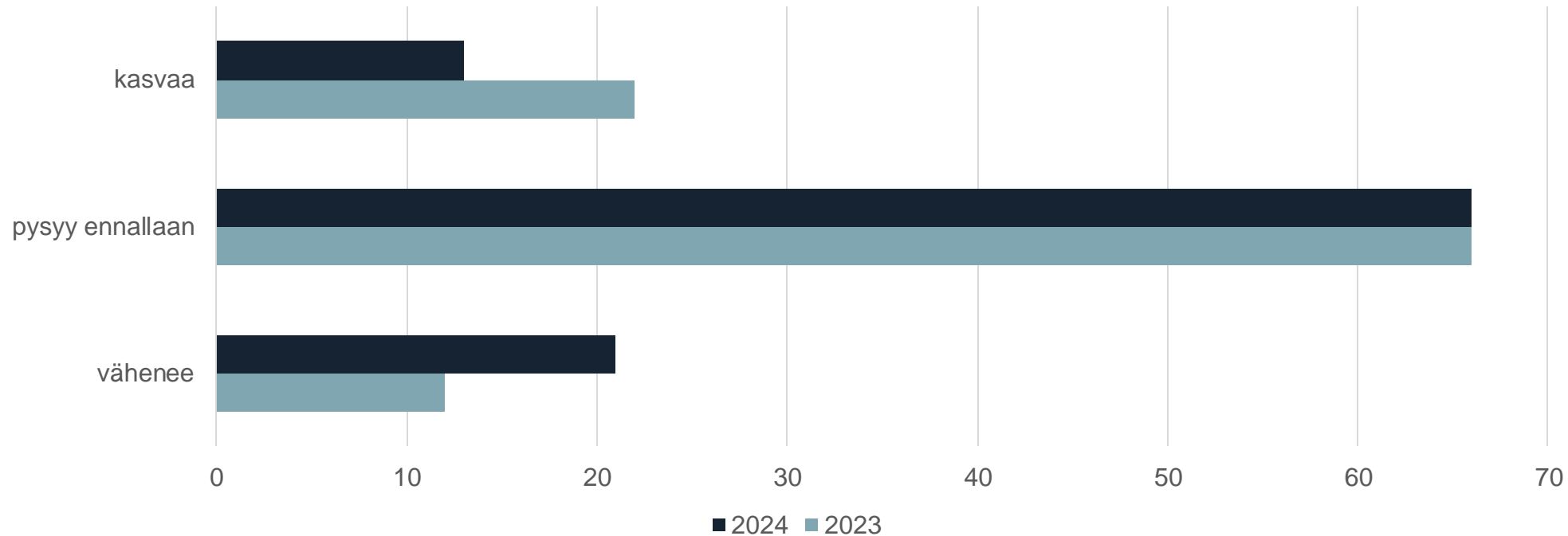
Toisaalta heikentyvä kuntatalous luo uhkakuvia, mutta samaan aikaan matkailun hyvät ennusmerkit takaavat pääsylipputulojen pysymisen ennallaan tai jopa kasvun.

Kuntien taloudellinen tilanne heikkenee. Suomen nykyinen hallitus ei ole museoystävällinen. Museollamme on kuitenkin vakituinen rooli ja sen kulut ovat suhteellisen pienet.

Museon henkilöstön määrä seuraavana vuonna

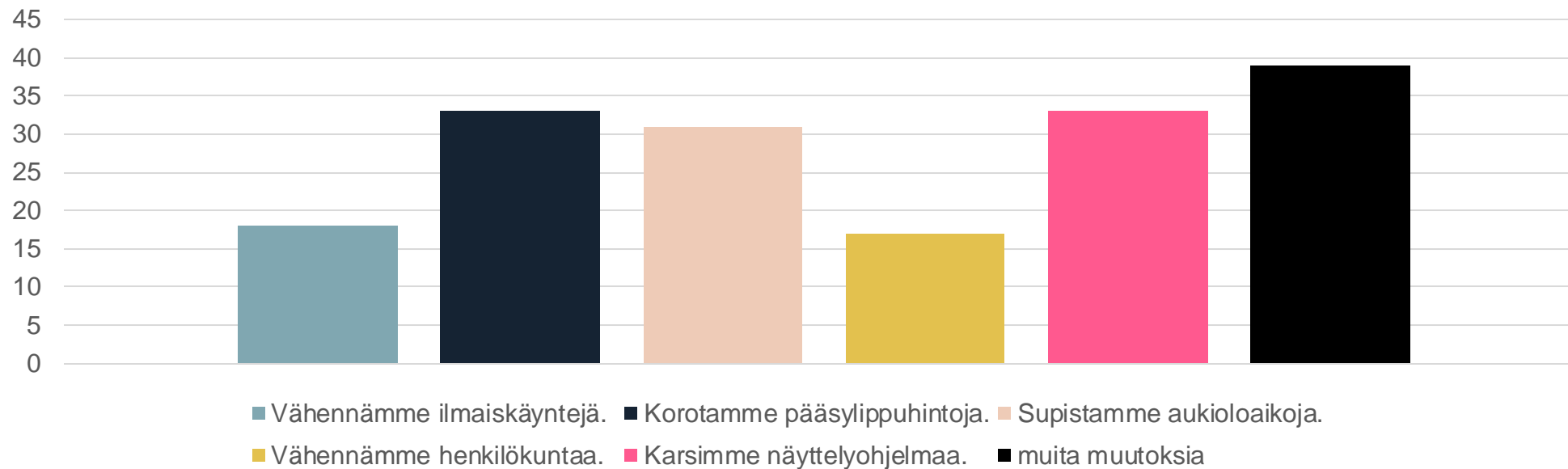
prosenttia vastaajista

Museon henkilöstön määrä

Muutokset toiminnassa 2025

Jos museo joutuu muuttamaan toimintaansa julkisen rahoituksen leikkausten takia, mihin vaikutukset kohdistuvat? Voit valita useita vaihtoehtoja.

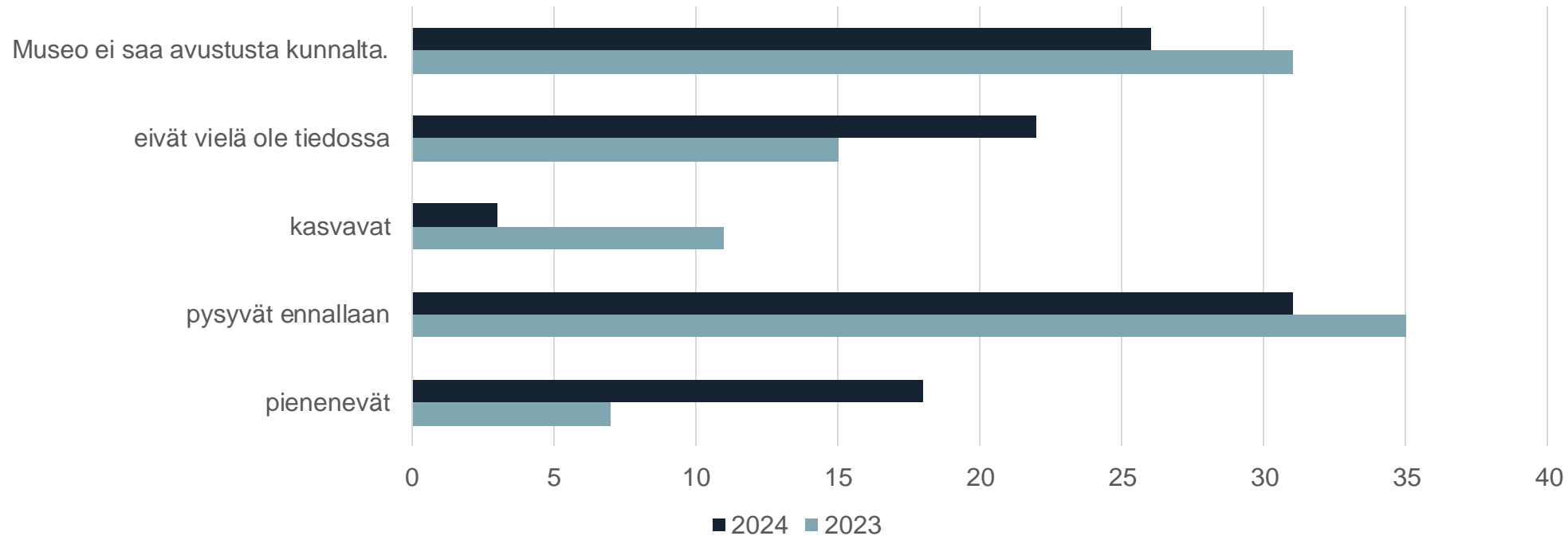

n = 171, sillä vastaaja sai valita useita vaihtoehtoja

Kunnalliset avustukset seuraavana vuonna

prosenttia vastaajista

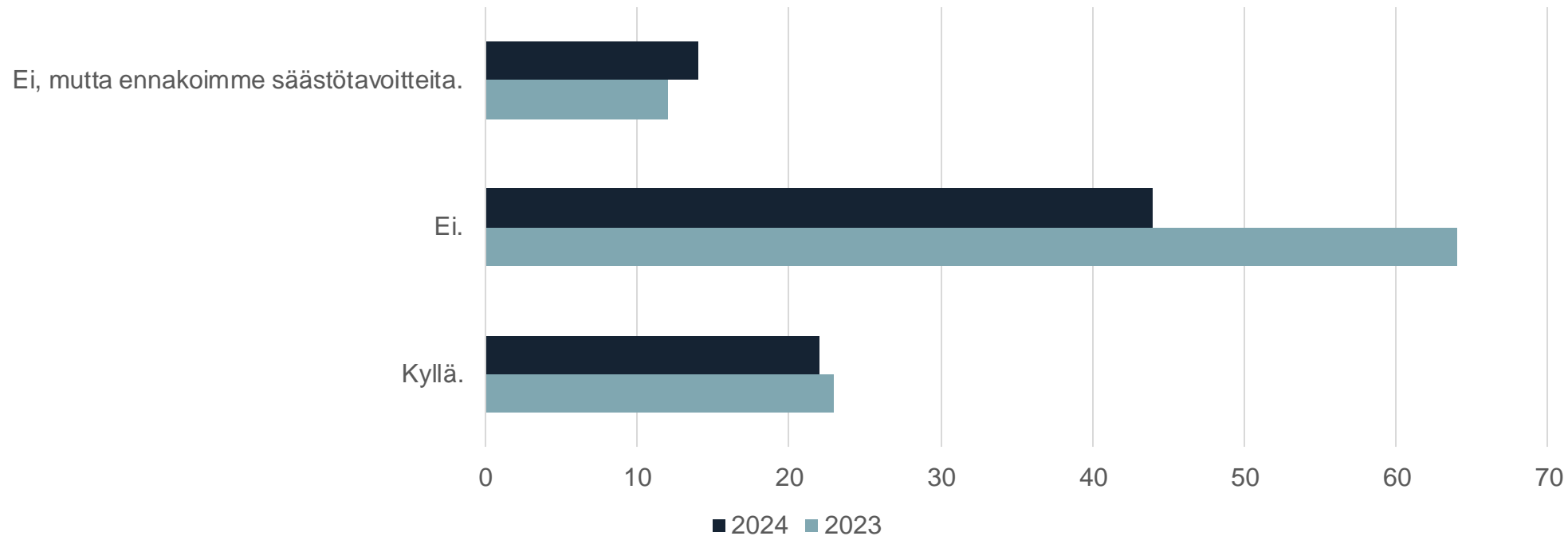
Museon kunnalta saamat avustukset

Kunnalliset säästöt

prosenttia vastaajista

Onko kunta asettanut museolle säästötavoitteita?

Millaisia säästötavoitteet ovat ja miten ne vaikuttavat museoon 2025?

museo on kiinni sunnuntaisin ja aukiolo siirtyy lauantaille, näyttelyiden määrää on vähennettävä

Toimimme osana kuntaorganisaatiota. Henkilökuntaa vähennetään rajusti ja kalustehankintamäärärahoja ei saa budjetoida lainkaan. Toimintamenojen supistaminen rajoittaa näyttelyiden uudistamista sekä vähentää tapahtumien järjestämistä, mikä tulee heijastumaan kävijämäärään.

Ennakoimme, että ainakin oman tulonhankinnan osuus toimintakatteessa tulee kasvamaan. Siksi vähennämme jo ennakoivasti vapaan sisäänkäsyn tunteja ja nostamme museoiden lippujen hintoja, joita ei ole korotettu pitkään aikaan.

Vi är ett privat museum som får kommunalt bidrag - men risken är stor att bidraget minska - eller även om det förblir på samma nivå som tidigare är det ett problem då kostnadsökningen är så stor.

02

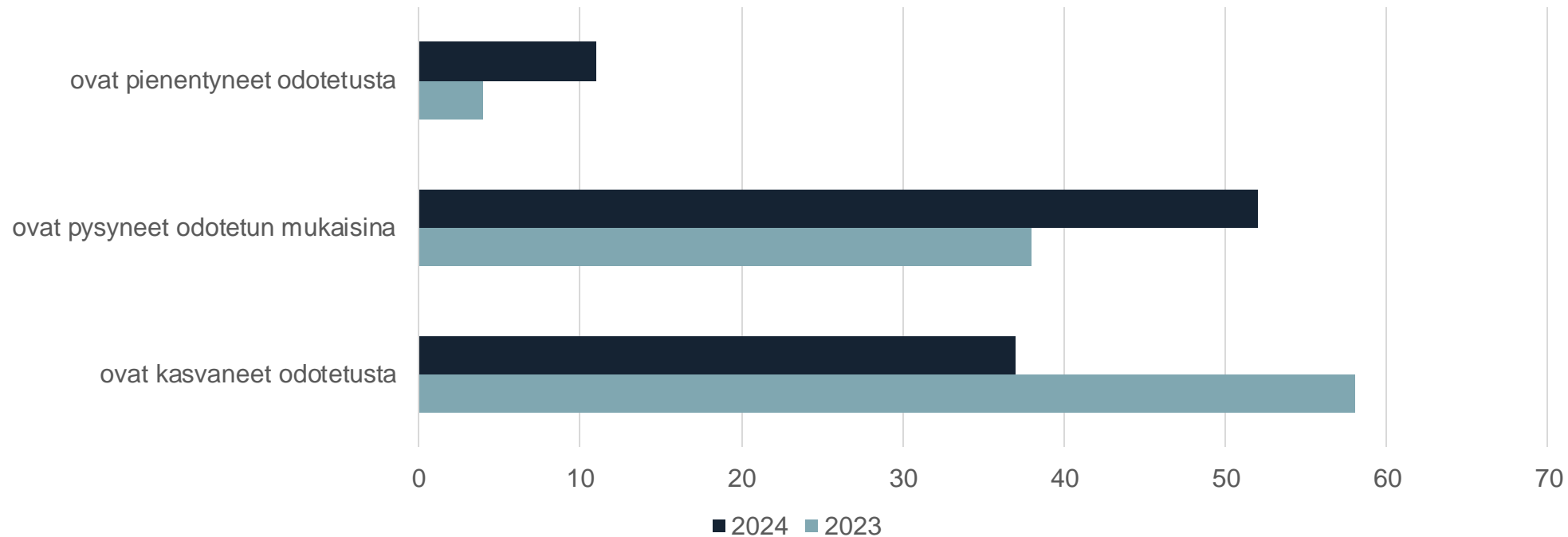
Museoiden kävijämäärät

Museon kävijämäärät kuluvana vuonna

prosenttia vastaajista

Museon kävijämäärät kuluvana vuonna

Mikä on vaikuttanut kävijämäärän kehitykseen vuonna 2024?

Yleinen matkailun ja museokäyntien vilkastuminen. Onnistunut ohjelmisto.

Korona-ajan päättyminen, monipuolinen ohjelma ja uudet toimintakonseptimme, jotka liittyvät tiedekasvatukseen.

Museokortin suosio on suurin tekijä.

On mahdollista, että kuluvasta vuodesta tulee kävijämäärällä mitattuna museon historian paras. Ainakin vaihtuvien näyttelyiden osalta tarjontamme on ollut monipuolinen. Yleinen kiinnostus museoita kohtaan on toisaalta kasvanut, joten se voi myös vaikuttaa.

Suomen Nato-jäsenyys (ulkomaiset kävijät). Moottoritie Jyväskylästä pohjoiseen. Lisääntynyt tapahtumatarjonta ja markkinointi.

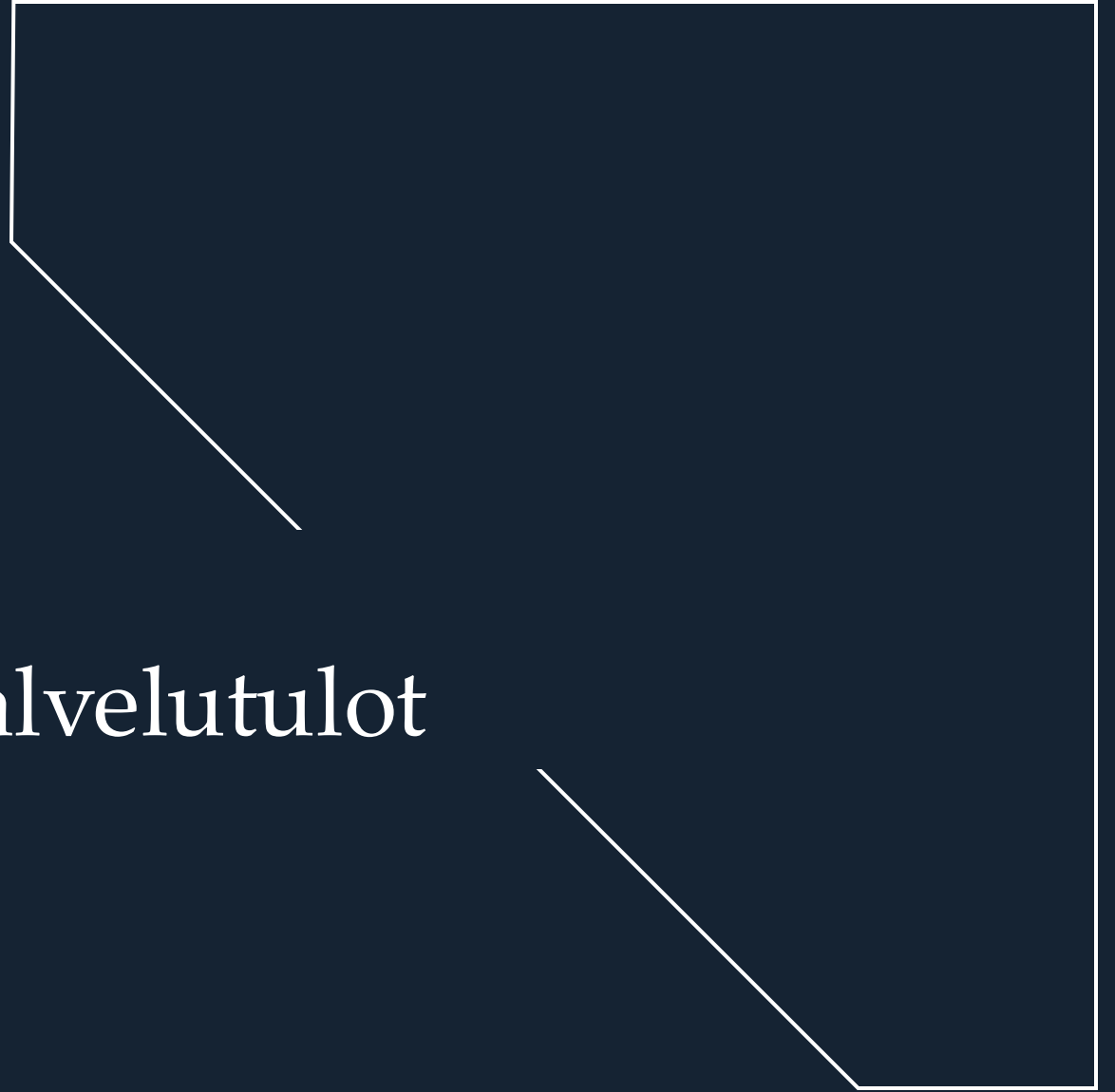
Yleinen positiivinen kasvu museokäynneissä, museon näkyvyyden parantaminen.

Kävijämäärän pienenemiseen ei ole selkeää syytä, ehkä edellisen näyttelyn aihe oli suurelle yleisölle tutumpi.

Kesän matkailijamäärät kasvattaneet, näyttelytarjonnan supistaminen vähentänyt.

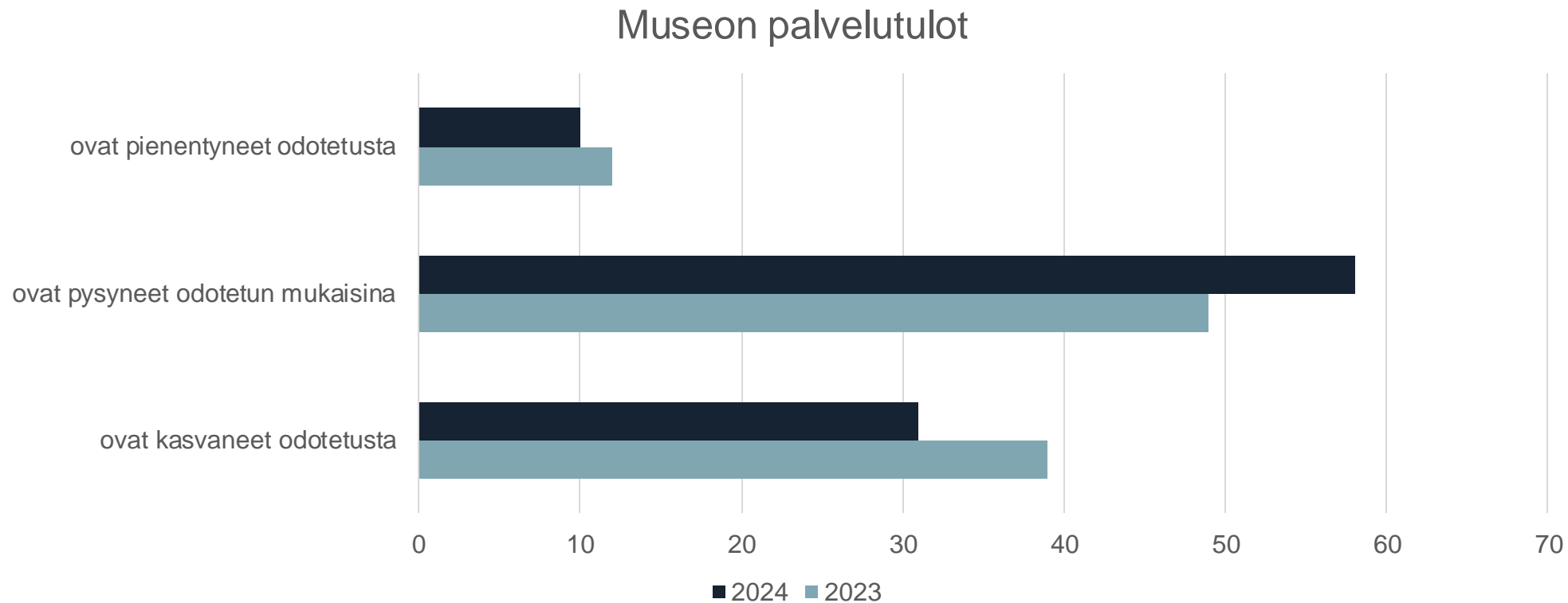
03

Museoiden palvelutulot

Museon palvelutulot kuluvana vuonna

prosenttia vastaajista

Mikä on vaikuttanut palvelutulojen kehitykseen vuonna 2024?

Suurempi kävijämäärä vaikuttaa mm museokauppatuloihin. Pääsylippuja on ostettu enemmän käteisellä kuin aikaisemmin. Ollaan just pääsemässä tasapainoon, mutta VOS vähennys aiheuttaa aikamoista takapakkia.

Pääsylipputulosten kasvu

Museokortti on koko ajan lisännyt museokäyntejä.

Palvelutulot ovat odotuksen mukaiset, mutta näppituntuma on, että ihmiset ovat käyttäneet vähemmän rahaa tänä vuonna.

Toimintaympäristön muutos ennakoi jo valmiiksi pienentyneitä tuottoja, koska palveluliiketoiminnan tiedettiin pienentyvän, kun perinteisillä asiakkaillamme oli säästöpaineita.

04

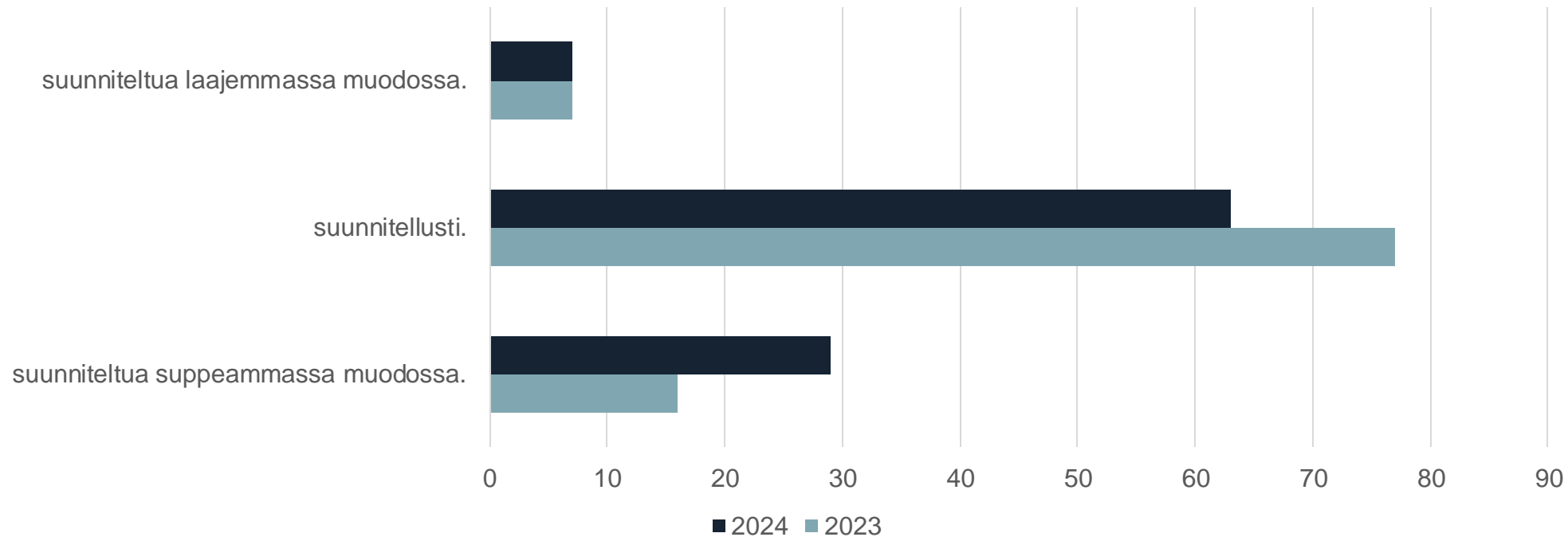
Näyttelyiden määrä

Näyttelyjen tuotanto museossa seuraavana vuonna

prosenttia vastaajista

Näyttelytuotanto toteutuu

Mikä vaikuttaa näyttelytuotannon kehitykseen vuonna 2025?

kaupunginvaltuuston säästö päätös, että näyttelyjen määrää pienennetään

Näyttelyohjelmassa on jonkin verran yhteistyöprojekteja, joita on vaikeaa perua. Yksi iso solonäyttely haasteista huolimatta.

Rahoitus ratkaisee, voimmeko jatkaa.

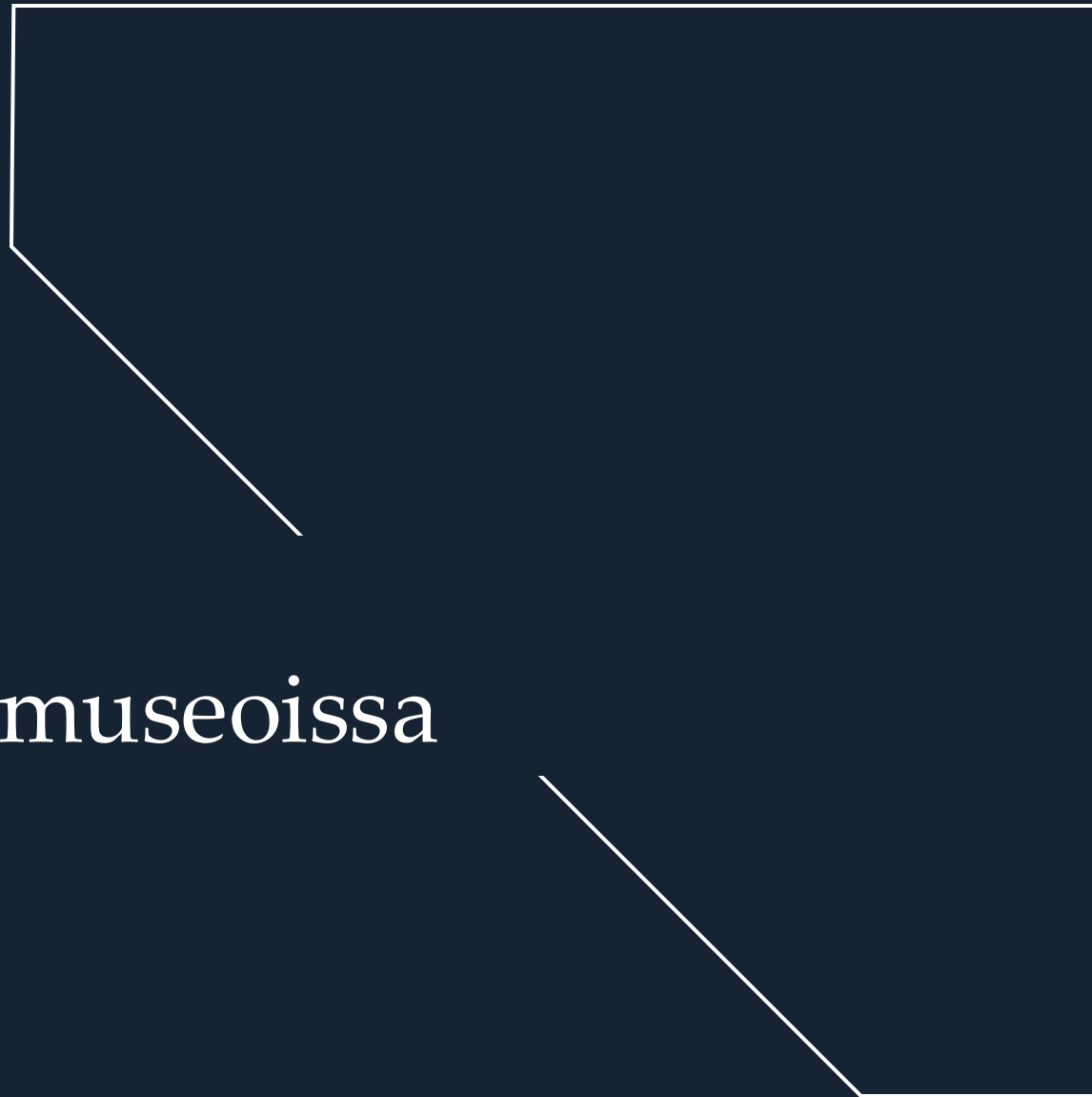
Mahdollinen yleisötyöntekijän puuttuminen vaarantaa näyttelyturvallisuuden. Käyttövarojen supistaminen.

Pienillä resursseilla tehdään hyvin pienimuotoisesti

Resurssit

05

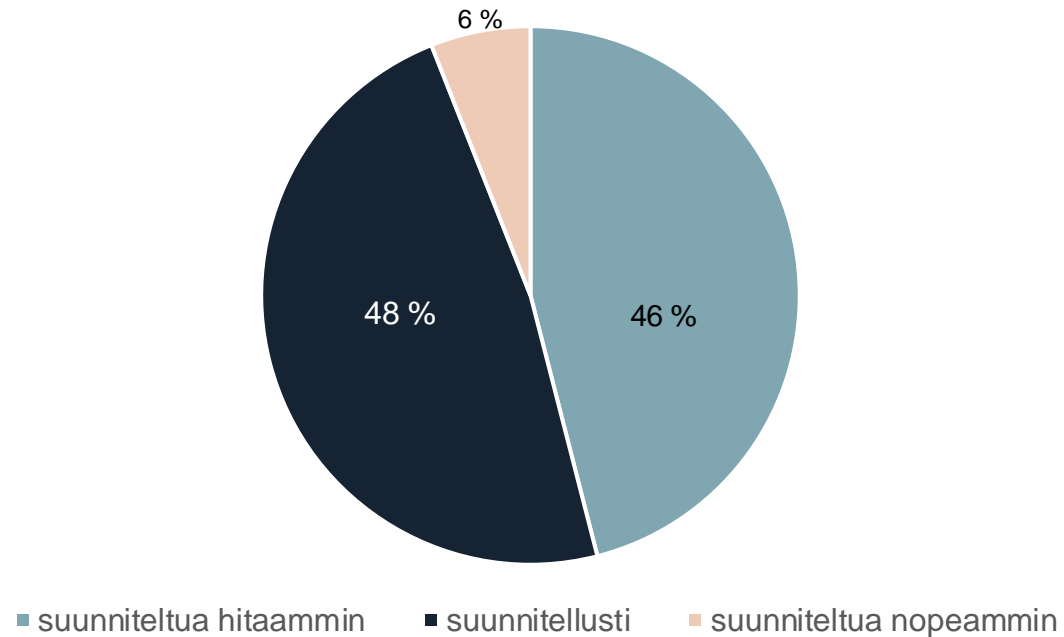
Digitalisaatio museoissa

Digitalisaatio museoissa

prosenttia vastaajista

Onko digitaalisten palvelujen ja prosessien kehittäminen (ml. digitointi) edennyt museossa

Mitkä tekijät vaikuttavat digitalisaation etenemiseen museossa?

Digitaalisten palveluiden kehittämiseen ei ole riittävästi rahoitusta.

Henkilö- ja tilaresurssit rajoittavat

Jotta voimme jatkaa digitalisointia, meidän täytyy saada sille rahoitusta, jota nyt ei ole.

Meillä ei ole vakituksessa henkilökunnassa juuri ketään, kuka ehtisi tätä edistää ja se on edennyt lähinnä projektien avulla. Jos projektirahat loppuvat, luulen, että otetaan vain askelia taaksepäin.

Rahoituksen niukkuus. Digitaalisuus ja sen edistäminen vaativat monenlaisia resursseja, ja koska viime vuosina on jo yleisesti ajateltu, että tämän toiminnan pitää olla osa museon perustoimintaa, jää toteutukset vähäisiksi tai ne tulevat koko ajan vuoden tai parin viiveellä. Museon perusbudjetissa ei ole erikseen varoja digitaalisation lisäämiseen ja kehittämiseen - vain nykytilanteen ylläpitoon.

Lisätiedot:

Viestintäjohtaja Miisa Pulkkinen, miisa.pulkkinen@museoliitto.fi, +358 40 523 9984

Museoliitto